

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІВИМА
« 31 » 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проєктора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 31 » 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
« 31 » 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Звітність і фінансовий аналіз»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Кафедра бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	РС (год.)	Тренінг і КПІЗ (год.)	Самосг. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
Денна	3	6	42	28	4	6	40	120	-	6
Заочна	3	6	8	4	-	-	108	120	-	6

Тернопіль – ЗУНУ
2023

31.08.2023 р.

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 9 від 26 травня 2021 р.

Робочу програму склала к.е.н., доцент, доцент кафедри Ірина СПІЛЬНИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Облік і оподаткування», протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОПП

Наталія ПОЧИНОК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Звітність і фінансовий аналіз»

1. Опис дисципліни

Дисципліна – «Звітність і фінансовий аналіз»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: - 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів <i>Денна форма навчання – 4</i>	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки – 3 <i>Денна – 3 Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 6 Заочна – 6</i>
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – перший (бакалавр)	Лекції: <i>Денна - 42 год. Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна - 28 год. Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин -120	Освітньо-професійна програма: «Облік і оподаткування»	Самостійна робота: <i>Денна – 40 год., Тренінг і КПЗ – 6 год. Заочна – 108 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 4 год. Заочна –</i>
Тижневих годин <i>денна форма - 9 з них аудиторних: -5</i>		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, професійно зорієнтованих умінь і навичок щодо змісту, структури, видів і форм фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, методики їх складання, узгодженості показників, порядку затвердження та оприлюднення, а також методики та організації фінансового аналізу, практичного використання його прийомів та методик у процесі прийняття управлінських рішень, що сприятиме формуванню висококваліфікованих фахівців у галузі «Обліку і оподаткування».

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» є:

- формування комплексного розуміння значення, мети, видів, призначення, складу, змісту та структури звітності підприємства, як основного джерела інформації про його діяльність;
- оволодіння методикою складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України;
- засвоєння теоретичних знань щодо сутності, значення фінансового аналізу в управлінні, його видів, змісту і завдань, організації та методології;
- вивчення методів, прийомів і методик фінансового аналізу, сферу та умови їх застосування;
- опанувати вміння виявляти тенденції зміни показників, з'ясовувати їх причини, а також прогнозувати можливі наслідки; давати об'єктивну оцінку фінансово-господарській діяльності підприємства; здійснювати економічну інтерпретацію одержаних результатів та формулювати належні висновки.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Дисципліна формує такі фахові компетентності як:

- здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;
- проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень;
- здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій;
- ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів;

- демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» доцільне після оволодіння студентами знаннями з таких дисциплін як: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Основи обліку і оподаткування», «Статистика», «Менеджмент» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

2.5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» передбачається одержання таких програмних результатів навчання як:

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

- визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

- формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;

- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств;

- розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності;

- розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації;

- визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності;

- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

3. Зміст дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз»

Тема 1. Поняття, види та призначення звітності підприємства

Поняття звітності підприємства, джерела її формування, мета і значення. Звітність підприємств та її інформаційна забезпеченість бухгалтерським обліком. Обумовленість порядку складання звітності підприємства Наказом про його облікову політику. Мета та призначення звітності підприємства. Користувачі звітності та їх інформаційні потреби. Адресати звітності. Значення звітності. Державне регулювання звітності в Україні. Вимоги, що висуваються до

складових звітності підприємства. Класифікаційні ознаки видів звітності підприємства. Призначення та характеристика найважливіших видів звітності. Мета, склад, елементи фінансової звітності і принципи її організації. Мета, призначення і види «нефінансової звітності». Звіт про управління. Соціальна звітність (звіт із сталого розвитку). Спеціальна звітність та її призначення і організація. Податкова звітність, мета її складання та подання. Нормативно-правове забезпечення статистичної звітності та її організація. Призначення внутрішньої звітності підприємства та її роль у системі внутрішнього управління підприємством.

Тема 2. Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування

Фінансова звітність, як визначальна складова інформаційного забезпечення фінансового аналізу. Національні та міжнародні стандарти фінансової звітності. Вимоги Н(П)СБО 1 до складу та елементів фінансової звітності. Призначення основних компонентів фінансових звітів. Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів. Порядок складання, подання і оприлюднення фінансової звітності в Україні. Якісні характеристики та принципи подання інформації у фінансових звітах. Принципи побудови форм звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення звітних форм. Розкриття інформації у фінансових звітах. Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Відповідальність посадових осіб за достовірність і своєчасність подання звітності. виправлення помилок у фінансових звітах. Зведена і консолідована звітність. Фінансова звітність суб'єкта малого підприємництва. Нормативно-правова база організації фінансової звітності в Україні. Сучасні інформаційні системи і обліково-аналітичні технології у формуванні звітності підприємства. Поняття електронного формату звітності.

Тема 3. Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст

Суть, призначення та принципи побудови бухгалтерського Балансу, його аналітичні можливості. Зміст і форма Балансу. Види Балансу. Формати Балансу (горизонтальний, вертикальний, одноступеневий, багатоступеневий). Побудова і зміст чинної форми Балансу. Узгодженість Плану рахунків і Балансу. Загальна характеристика активу і пасиву Балансу. Елементи балансу, особливості їх відображення, визнання та оцінки. Активи. I. Необоротні активи. II. Оборотні активи. III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття. Пасиви. I. Власний капітал. II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення. III. Поточні зобов'язання і забезпечення. IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, і групами вибуття. Розкриття окремих статей Балансу в Примітках до звітності. Підготовка облікових даних для складання Балансу. Методика і техніка заповнення Балансу. Розкриття інформації про фінансовий стан підприємства у Примітках до фінансової звітності. Періодичність складання та подання Балансу. Події після дати балансу.

Тема 4. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура

Призначення та загальна характеристика Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Джерела даних для складання Звіту про фінансові

результати. Аналітичні можливості звіту. Структура і зміст розділів і статей Звіту про фінансові результати. Розділ I. Фінансові результати. Визначення, оцінка і класифікація доходів і витрат у р.1 Звіту про фінансові результати підприємства. Система показників фінансових результатів за звітний період та їх взаємозв'язок. Визначення валового прибутку (збитку). Визначення фінансових результатів від операційної діяльності (прибутку, збитку). Визначення фінансового результату до оподаткування (прибутку, збитку). Визначення чистого фінансового результату (прибутку, збитку) підприємства. Розрахунок показників прибутковості акцій. Розділ II. Сукупний дохід. Зміст та порядок визначення сукупного доходу. Розділ III. Елементи операційних витрат. Склад і структура елементів операційних витрат. Розділ IV. Розрахунок показників прибутковості акцій. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку. Порядок, періодичність складання і подання Звіту про фінансові результати. Розкриття інформації про фінансові результати у Примітках до фінансової звітності.

Тема 5. Звіт про рух грошових коштів та його особливості

Призначення, структура і зміст Звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для його складання. Зв'язок Звіту про рух грошових коштів з Балансом і Звітом про фінансові результати. Методи складання Звіту про рух грошових коштів (прямий і непрямий). Порядок визначення даних про рух грошових коштів за результатами операційної діяльності при застосуванні прямого і непрямого методів складання. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Визначення чистого руху грошових коштів, впливу зміни валютних курсів на залишок коштів та зміни обсягу грошових коштів за звітний період. Порядок, періодичність складання і подання Звіту про рух грошових коштів. Розкриття інформації про рух грошових коштів у Примітках до фінансової звітності.

Тема 6. Звіт про власний капітал

Призначення, структура і зміст Звіту про власний капітал та джерела інформації для його складання. Зв'язок Звіту про власний капітал з Балансом і Звітом про фінансові результати. Складові власного капіталу. Характеристика статей Звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни в розмірах зареєстрованого капіталу, резервного капіталу. Порядок, періодичність складання і подання Звіту про власний капітал. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у Примітках до фінансової звітності.

Тема 7. Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів

Склад, зміст розділів і методика складання Приміток до фінансової звітності за вітчизняними та міжнародними стандартами. Загальні положення П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами». Зміст форми Додаток до Приміток до фінансової звітності «Інформація за сегментами» та порядок її складання. Загальні вимоги та зміст П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Порядок виправлення показників фінансової звітності

внаслідок змін в облікових оцінках та обліковій політиці. виправлення показників фінансової звітності внаслідок помилкових записів у системі бухгалтерського обліку до і після дати балансу. Узагальнення та розкриття інформації щодо виправлення помилок і змін у фінансових звітах.

Тема 8. Теоретичні основи фінансового аналізу

Фінансовий аналіз як основа прийняття рішень в сфері управління ресурсами підприємства. Предмет та об'єкти фінансового аналізу. Основні завдання фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Метод фінансового аналізу та характеристика його складових елементів. Традиційні прийоми фінансового аналізу: спостереження, порівняння, групування, деталізація, балансовий: їх суть, можливості та межі застосування. Математико-статистичні прийоми фінансового аналізу: прийоми математичної статистики (кореляційно-регресійний, дисперсійний аналіз); прийоми класичної вищої математики (диференціювання, логарифмування); прийоми математичного програмування: суть, можливості та межі застосування. Евристичні прийоми аналізу (мозкової атаки, круглого столу, контрольних питань, асоціацій і аналогій): суть, можливості та межі застосування. Характеристика моделей, які застосовуються в фінансовому аналізі, їх значення та різновиди. Економіко-математичне моделювання фінансових ситуацій. Дисконтування, нарощування (компаунтинг), оцінка грошових потоків, коригування на вплив інфляції.

Тема 9. Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування

Аналіз стану майна та боргових прав підприємства. Оцінка активів підприємства в цілому і в розрізі їх видів (груп). Оцінка обсягу, складу, структури і тенденцій зміни необоротних активів. Вивчення обсягу, складу та структури оборотних активів. Аналіз матеріальних оборотних активів за обсягом, складом і структурою. Виявлення непотрібних (зайвих) запасів та визначення шляхів їх скорочення. Аналіз боргових прав (дебіторської заборгованості) підприємства за обсягом, складом, структурою. Оцінка складу, структури, динаміки та рівня участі грошових активів в оборотних активах. Витрати майбутніх періодів та оцінка динаміки їх частки. Аналіз обсягу і динаміки необоротних активів, утримуваних для продажу, та груп вибуття.

Загальна оцінка рівня, складу та динаміки джерел формування майна та боргових прав підприємства. Аналіз власного капіталу: оцінка його динаміки та структури. Розрахунок показників: основний капітал, робочий капітал, чистий робочий капітал та їх економічна інтерпретація. Аналіз зобов'язань підприємства (довгострокові зобов'язання і забезпечення; поточні зобов'язання і забезпечення, у тому числі кредиторська заборгованість): оцінка обсягу, структури, форм залучення та ефективності використання. Оцінка динаміки доходів майбутніх періодів. Аналіз зобов'язань, пов'язаних з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Тема 10. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства

Значення та завдання аналізу фінансової стійкості підприємства. Система показників фінансової стійкості, алгоритми їх розрахунку та оцінка досягнутого рівня і динаміки. Оцінка забезпеченості активів власним оборотним капіталом,

з'ясування причин нестачі та оцінка наслідків. Поняття фінансового ризику. Ціна та структура капіталу. Дослідження оптимальності структури капіталу. Поняття фінансового важеля та його практичне застосування. Систематизація факторів, що зумовлюють кризовий стан фінансового розвитку підприємства та розробка заходів фінансової стабілізації. Формування системи показників-індикаторів для оцінки загрози банкрутства.

Тема 11. Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства

Значення і завдання аналізу стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності. Аналіз стану розрахунків підприємства за показниками боргових прав (дебіторська заборгованість) і зобов'язань (кредиторська заборгованість) їх співвідношення, оборотності та динаміки, виявлення обсягів і частки простроченої заборгованості. Суть понять: “ліквідність активу”, “ліквідність балансу”, “ліквідність підприємства”. Розрахунок і критерії оцінки показників ліквідності. Платоспроможність та показники її оцінки. Взаємозв'язок між показниками ліквідності і платоспроможності. Причини неплатоспроможності підприємства та система заходів щодо їх усунення. Сутність поняття “кредитоспроможність”, значення та завдання аналізу. Система показників та методика їх оцінки. Використання прийомів комплексної рейтингової оцінки в аналізі кредитоспроможності суб'єктів господарювання.

Тема 12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства

Ділова та ринкова активність, як індикатори динамічності розвитку підприємства, ефективності використання його потенціалу та інвестиційної привабливості. Завдання та джерела аналізу. Система показників ділової і ринкової активності, оцінка їх рівня та динаміки. Аналіз оборотності оборотних активів. Показники ефективності використання оборотних активів. Аналіз оборотності запасів підприємства. Аналіз показників оборотності грошових активів і дебіторської заборгованості. Розрахунок впливу зміни оборотності оборотних активів на фінансову стійкість підприємства.

Розроблення рекомендацій підвищення рівня ділової і ринкової активності підприємства.

Тема 13. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності

Значення, завдання, система показників та джерела аналізу фінансових результатів підприємства. Загальна оцінка формування фінансових результатів (валового прибутку, прибутку від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування, чистого прибутку) підприємства. Оцінка якості прибутку. Аналіз фінансових результатів за видами діяльності. Факторний аналіз валового прибутку, як основної складової операційного. Виявлення причин збитків діяльності підприємства та розробка заходів щодо їх скорочення. Аналіз розподілу прибутку та оптимізація пропорцій між його капіталізованою та споживаною частинами. Аналіз показників і факторів рентабельності. Система показників рентабельності, оцінка їх рівня та динаміки. Факторний аналіз показників рентабельності. Факторне моделювання рентабельності власного капіталу за моделлю фірми Дюпон. Розробка рекомендацій підвищення рівня прибутковості діяльності підприємства.

Тема 14. Аналіз грошових потоків підприємства

Значення і завдання аналізу грошових коштів підприємства. Економічна сутність руху грошових коштів підприємства та класифікація його видів. Аналіз грошових потоків за видами діяльності. Аналіз грошового потоку від видів (операційної, інвестиційної та фінансової) діяльності підприємства. Оцінка динаміки позитивного та негативного грошових потоків та вивчення методів їх збалансованості. Чистий грошовий потік як важливий показник діяльності підприємства та індикатор рівня збалансованості його грошових потоків. Факторний аналіз руху грошових коштів. Оцінка відносних показників ліквідності та ефективності грошового потоку.

4. Структура залікового кредиту дисципліни

«Звітність і фінансовий аналіз»

Денна форма

Теми лекційних занять	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	КПЗ і тренінг	РС	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Звітність підприємства						
Тема 1. Поняття, види та призначення звітності підприємства	2	2	2	-	-	Поточне оцінювання
Тема 2. Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування	2	2	2		-	Поточне оцінювання
Тема 3. Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст	4	2	4	1	1	Поточне оцінювання
Тема 4. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура	4	2	4	1	1	Поточне оцінювання
Тема 5. Звіт про рух грошових коштів та його особливості	4	2	4	1	-	Поточне оцінювання
Тема 6. Звіт про власний капітал	4	2	2		-	Поточне оцінювання
Тема 7. Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». Виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів	2	2	2		-	Поточне оцінювання
Модульна робота						Письмова робота
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз						
Тема 8. Теоретичні основи фінансового аналізу	4	2	4		-	Поточне оцінювання
Тема 9. Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування	4	2	4	1	1	Поточне оцінювання
Тема 10. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства	2	2	2		-	Поточне оцінювання
Тема 11. Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства	2	2	2		-	Поточне оцінювання
Тема 12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства	2	2	2	1		Поточне оцінювання
Тема 13. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності	4	2	4		1	Поточне оцінювання
Тема 14. Аналіз грошових потоків підприємства	2	2	2	1		Поточне оцінювання
Модульна робота 2						Письмова робота
Екзамен						Підсумкове оцінювання
Разом	42	28	40	6	4	

Заочна форма

Теми лекційних занять	Кількість годин		
	Лекції	Практич ні заняття	Самостійн робота
Змістовий модуль 1. Звітність підприємства			
Тема 1. Поняття, види та призначення звітності підприємства	-	2	8
Тема 2. Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування	-		8
Тема 3. Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст	1		8
Тема 4. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура	1		8
Тема 5. Звіт про рух грошових коштів та його особливості.	1		8
Тема 6. Звіт про власний капітал	1		6
Тема 7. Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів	-		8
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз			
Тема 8. Теоретичні основи фінансового аналізу	2	2	8
Тема 9. Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування	1		8
Тема 10. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства			8
Тема 11. Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства			8
Тема 12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства			8
Тема 13. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності	1		8
Тема 14. Аналіз грошових потоків підприємства			6
Разом	8		4

**5. Тематика практичних занять
Практичне заняття № 1**

Тема: Поняття, види та призначення звітності підприємства

Мета: Засвоєння сутності та призначення різних видів звітності підприємства

Питання для обговорення:

1. Поняття звітності, джерела її формування, мета і значення.

2. Вимоги, що висуваються до складових звітності підприємства.
3. Класифікаційні ознаки видів звітності підприємства.
4. Призначення та характеристика найважливіших видів звітності.
5. Сучасні інформаційні системи і обліково-аналітичні технології.

Поняття електронного формату звітності.

Практичне заняття № 2

Тема: Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування

Мета: Засвоєння складу, змісту та загальних вимог до формування фінансової звітності

Питання для обговорення:

1. Склад та елементи фінансової звітності.
2. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби.
3. Порядок складання, подання і оприлюднення фінансової звітності в Україні.
4. Якісні характеристики фінансової звітності та принципи її складання.
5. Відповідальність посадових осіб за достовірність і своєчасність подання звітності.
6. Нормативно-правова база організації фінансової звітності в Україні.

Практичне заняття № 3

Тема: Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства.

Мета: Опанувати методичні основи формування Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства.

Питання для обговорення:

1. Зміст і форма Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства.
2. Принципи і вимоги до показників, відображених у Балансі.
3. Види Балансу.
4. Методика складання Балансу та характеристика його статей.

Практичне заняття № 4

Тема: Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Мета: Оволодіння методичними основами заповнення Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Питання для обговорення:

1. Зміст та загальні вимоги до розкриття статей “Звіт про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)”.
2. Методика заповнення 1 розділу Звіту про фінансові результати
3. Порядок формування інформації про сукупний дохід у Звіті про фінансові результати.
4. Розкриття інформації про елементи операційних витрат та прибутковості акцій у ф. №2.

Практичне заняття № 5

Тема: Звіт про рух грошових коштів

Мета: Засвоєння питань формування Звіту про рух грошових коштів підприємства

Питання для обговорення:

1. Структура, зміст та основні вимоги до заповнення Звіту про рух грошових коштів.
2. Методи визначення показників щодо руху грошових коштів.
3. Техніка заповнення форми № 3 (прямим методом) та форми № 3 (непрямим методом).

Практичне заняття № 6

Тема: Звіт про власний капітал

Мета: Засвоєння питань формування Звіту про власний капітал

Питання для обговорення:

1. Структура, зміст та основні вимоги до Звіту про власний капітал відповідно до НП(С)БО 1.
2. Джерела інформації та зміст Звіту про власний капітал (ф. №4).
3. Методика складання Звіту про власний капітал.

Практичне заняття № 7

Тема: Примітки до річної фінансової звітності. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Мета: Засвоєння порядку заповнення Приміток, виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів

Питання для обговорення:

1. Характеристика «Приміток до річної фінансової звітності».
2. Методика заповнення форми Приміток до річної фінансової звітності.
3. Загальні вимоги та зміст П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».
4. Порядок виправлення показників фінансової звітності внаслідок змін в облікових оцінках та обліковій політиці.
5. Виправлення показників фінансової звітності внаслідок помилкових записів у системі бухгалтерського обліку до і після дати балансу.
6. Узагальнення та розкриття інформації щодо виправлення помилок і змін у фінансових звітах.

Практичне заняття № 8

Тема: Теоретичні засади фінансового аналізу

Мета: Оволодіння теоретико-методологічними засадами фінансового аналізу

Питання для обговорення:

1. Суть та сфера використання фінансового аналізу.
2. Предмет, об'єкти та суб'єкти фінансового аналізу.
3. Види фінансового аналізу та їх завдання.
4. Характеристика прийомів фінансового аналізу.

Практичне заняття № 9

Тема: Аналіз майна, боргових прав підприємства та джерел їх формування

Мета: Засвоєння методики аналізу майна, боргових прав підприємства та джерел їх формування

Питання для обговорення:

1. Загальна оцінка обсягу, складу та структури активів підприємства. Поняття лівостороннього ризику.
2. Аналіз необоротних активів.
3. Аналіз оборотних активів:
4. Загальна оцінка обсягу, складу та структури капіталу підприємства.
5. Аналіз власного капіталу. Оцінка забезпеченості підприємства власним капіталом.
6. Аналіз стороннього капіталу.

Практичне заняття № 10

Тема: Аналіз показників фінансової стійкості підприємства

Мета: Вивчення методики аналізу фінансової стійкості підприємства

Питання для обговорення:

1. Значення та завдання аналізу фінансової стійкості підприємства.
2. Система показників фінансової стійкості, алгоритми їх розрахунку та оцінка досягнутого рівня і динаміки.
3. Ідентифікація типу фінансового стану за ступенем фінансової стійкості. Систематизація факторів, що зумовлюють кризовий стан фінансового розвитку підприємства та розробка заходів фінансової стабілізації.
4. Система показників-індикаторів для оцінки загрози банкрутства.

Практичне заняття № 11

Тема: Аналіз стану розрахунків, ліквідності та платоспроможності

Мета: Вивчення методики аналізу платоспроможності

Питання для обговорення:

1. Платоспроможність та показники її оцінки.
2. Сутність та показники ліквідності.
3. Взаємозв'язок між показниками ліквідності і платоспроможності.
4. Причини неплатоспроможності підприємства та система заходів щодо їх усунення.
5. Суть поняття “кредитоспроможність”. Система показників та методика їх оцінки.

Практичне заняття № 12

Тема: Аналіз ділової активності підприємства

Мета: Оволодіння методичними основами аналізу ділової активності

Питання для обговорення:

1. Сутність та система показників ділової та ринкової активності.
2. Завдання та джерела аналізу.
3. Оцінка рівня та динаміки показників ділової і ринкової активності підприємства.
4. Розробка рекомендацій підвищення рівня ділової і ринкової активності підприємства.

Практичне заняття № 13

Тема: Аналіз фінансових результатів та рентабельності діяльності

Мета: Вивчення методики аналізу фінансових результатів

Питання для обговорення:

1. Система показників фінансових результатів підприємства, значення і завдання аналізу.
2. Загальна оцінка рівня та динаміки фінансових результатів. Оцінка якості прибутку.
3. Факторний аналіз валового прибутку.
4. Аналіз розподілу прибутку.
5. Оцінка рівня і динаміки показників рентабельності.
6. Факторне моделювання та аналіз показників рентабельності

Практичне заняття № 14

Тема: Аналіз грошових потоків підприємства

Мета: Вивчення методичних основ аналізу грошових потоків

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність грошового потоку підприємства та класифікація його видів.
2. Значення, завдання, джерела даних аналізу руху грошових коштів підприємства.
3. Аналіз показників та факторів руху грошових коштів.
4. Коефіцієнтний аналіз відносних показників грошового потоку.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Згідно зі структурою навчального кредиту дисципліни “Звітність і фінансовий аналіз” передбачається виконання комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ). Захищене і зараховане завдання є допуском студента до здачі іспиту з курсу. КПЗ виконується студентом особисто в окремому робочому зошиті. Мета виконання (КПЗ) - закріплення теоретичних основ звітності підприємства і фінансового аналізу, оволодіння його методикою та окремими видами для аналітичного обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємств у системі ринкових відносин, прийомами розрахунку впливу певних чинників на відхилення показників, способами виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємств.

КПЗ побудоване у вигляді наскрізної впорядкованої послідовності завдань за основними темами курсу з використанням реальних даних фінансової звітності підприємства. Кожен студент виконує КПЗ тільки за цифровими даними свого підприємства, назву якого необхідно вказати на титульній сторінці. У додатку до КПЗ слід розмістити фінансову звітність підприємства, яке обрано як об’єкт дослідження (за 2021-2022 роки).

Задачі слід розв’язувати самостійно, пояснюючи розв’язання необхідними формулами й розрахунками. Зроблені до кожної задачі аналітичні розрахунки повинні супроводжуватися висновками про можливі причини відхилень параметрів, пропозиціями щодо мобілізації виявлених резервів.

Для кращого засвоєння курсу та якісного виконання роботи рекомендується така послідовність опрацювання.

1. Ознайомлення з навчальною програмою, змістом теми та методичними вказівками щодо вивчення матеріалу.

2. Опрацювання конспекту лекції за темою.

3. Робота над розділом посібника чи підручника, що стосується теми.

4. Розв'язання задач згідно з визначеними для всіх варіантів завданнями.

При виконанні КПЗ необхідно дотримуватись таких вимог.

✓ КПЗ слід виконати та подати у встановлені кафедрою терміни.

✓ Задачі розв'язувати у визначеній послідовності.

✓ Перед розв'язуванням задач повністю подати їх умови.

✓ Завдання, в яких вказані лише відповіді без розрахунків і пояснень, вважатимуться не виконаними.

✓ Роботи, списані частково або повністю, не зараховуватимуться.

✓ КПЗ слід відповідно оформити: записи здійснювати охайно, сторінки скріпити і пронумерувати, залишити поля для зауважень рецензента, навести перелік використаної літератури.

✓ У кінці роботи слід поставити особистий підпис та дату її виконання.

У разі неможливості студента самостійно виконати КПЗ через труднощі, що виникли у процесі засвоєння навчального матеріалу, слід звернутися на кафедру за консультацією. При цьому слід конкретизувати, що саме не зрозуміло, якими літературними джерелами студент користувався.

7. Самостійна робота

Основним завданням самостійної роботи студентів є опрацювання спеціальної літератури та оволодіння теоретико-методичними та прикладними аспектами звітності підприємства та її фінансового аналізу.

Денна форма навчання

№	Тематика самостійної роботи	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Звітність підприємства		
1.	Поняття, види та призначення звітності підприємства.	2
2.	Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування.	2
3.	Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст.	4
4.	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура.	4
5.	Звіт про рух грошових коштів та його особливості.	4
6.	Звіт про власний капітал.	2
7.	Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». Виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів.	2
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз		
8.	Теоретичні основи фінансового аналізу.	4
9.	Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування.	4
10.	Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.	2
11.	Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства.	2
12.	Аналіз ділової та ринкової активності підприємства.	2
13.	Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності.	4
14.	Аналіз грошових потоків підприємства.	2
	Разом	40

Заочна форма навчання

№	Тематика самостійної роботи	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Звітність підприємства		
1.	Поняття, види та призначення звітності підприємства.	8
2.	Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування.	8
3.	Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст.	8
4.	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура.	8
5.	Звіт про рух грошових коштів та його особливості.	8
6.	Звіт про власний капітал.	6
7.	Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». Виправлення помилок і внесення змін до фінансових звітів.	8
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз		
8.	Теоретичні основи фінансового аналізу.	8
9.	Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування.	8
10.	Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.	8
11.	Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства.	8
12.	Аналіз ділової та ринкової активності підприємства.	8
13.	Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності.	8
14.	Аналіз грошових потоків підприємства.	6
	Разом	108

8. Організація і проведення тренінгу

Тематика: Робота з фінансовою звітністю підприємства

Методична доцільність проведення тренінгу полягає у забезпеченні студентів знаннями і навичками, які в подальшому можуть використовуватися при формуванні та фінансовому аналізі звітності підприємства у майбутній професійній діяльності.

У процесі проведення тренінгу студентам пропонуються ситуації, у яких вони зможуть продемонструвати набуті знання і вміння формувати і аналізувати фінансову та інші форми звітності підприємства, моделювати і прогнозувати фінансовий стан, фінансові результати та грошові потоки підприємства, інтерпретувати економічний зміст показників, що розглядаються, самостійно розбиратися у наявній економічній ситуації, грамотно та раціонально підходити до вирішення обліково-аналітичних проблем, приймати обґрунтовані рішення з урахуванням знання показників економічної ефективності, доцільності інвестування, а також щодо достовірності інформації, відображеної у фінансовій звітності підприємства.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне оцінювання (опитування, тестування, ситуаційні завдання, доповіді, реферати тощо);
- проміжне модульне оцінювання;

- оцінювання результатів виконання КППЗ (у тому числі проходження тренінгу);
- підсумкове оцінювання (екзамен).

Політика щодо оцінювання та відвідування:

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу керівництва факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонене.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» визначається як середньозважена величина складових залікового кредиту.

Структура залікового кредиту для студентів (екзамен) %:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (КППЗ і Тренінг)	Заліковий модуль 4 (Екзамен)	Разом
20	20	20	40	100
1. Усне опитування, тести, доповіді, реферати: 7 тем по 5 балів - тах 35 балів. 2. Письмова робота тах 65 балів.	1. Усне опитування, тести, доповіді, реферати: 7 тем по 5 балів - тах 35 балів. 2. Письмова робота – тах 65 балів.	1. Підготовка КППЗ – тах 40 балів; 2. Захист КППЗ – тах 40 балів; 3. Участь у тренінгах - тах 20 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 3 бали) - тах 30 балів. 2. Теоретичне питання - тах 30 балів. 3. Задачі (2 задачі по 20 балів) тах 40 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-14
2.	Екран проєкційний	1-14
3.	Комп'ютеризована аудиторія, доступ до мережі Інтернет	1-14
4.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Excel), телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox, ZOOM, MOODLE, Viber)	1-14
5.	Зразки форм звітності суб'єктів господарювання	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Верига Ю. А. Звітність підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : ЦУЛ, 2018. 776 с.
2. Загурський О.М. Фінансовий аналіз. Кредитно-модульний курс. Київ. ЦУЛ, 2019. 472 с.
3. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://www.uapravo.net/data/akt450/page1.htm>.
5. Крупельницька І. Г. Звітність підприємств: навчальний посібник. Київ. : ЦУЛ, 2019. 232 с.
6. Методичні вказівки для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування» / Укл. І. В. Спільник, О. В. Ярошук. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 23 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42028>
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 URL: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti>.
9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
10. Петришин Л.П., Сиротюк Г.В. Звітність підприємств навч. посібник. Львів: Магнолія-2006, 2019. 440 с.
11. Пічугіна Т. С., Шубіна С.В., Мірошник О.Ю. Фінансовий аналіз у схемах і таблицях: навчальний посібник – Львів : Новий світ-2000, 2019. 328 с. .
12. Плаксієнко В.Я., Назаренко І.М., Гаркуша С.А. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві: навчальний посібник /За ред. В.Я. Плаксієнка. Київ: ЦУЛ. 2018. 252 с.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV, від 16.07.1999.
14. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України. № 476 від 11.04.2013 р.

15. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
16. Путівник по звітності 2020. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/normativka/spravochniki/putevoditel-po-otchetnosti/putivnik-viberite.html>
17. Самайчук С.І., Крикунова В.М., Танклевська Н.С. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 215 с.
18. Трусова Н. В., Терещенко М. А Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб.; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - 2- ге вид. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.
19. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.
20. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.
21. Чубка О.М., Хома І.Б., Ливдар М.В. Фінансовий аналіз: практикум. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2023. 160 с.
22. Berman K., Knight, J., Case J. Financial Intelligence, Revised Edition: A Manager's Guide to Knowing What the Numbers Really Mean. Harvard Business Review Press; Revised edition, (19 Feb. 2013) 304 p.
23. Brukhanskyi R., Spilnyk I. (2019) “Cryptographic Objects in the Accounting System”, *Proceedings of 9th International Conference IEEE Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2019*, pp. 384-387.) DOI: 10.1109/ACITT.2019.8780073.
24. Buffett M. Clark D. Warren Buffett and the Interpretation of Financial Statements: The Search for the Company with a Durable Competitive Advantage Simon & Schuster UK; UK ed. edition (6 Jan. 2011) 224 p.
25. Finch C. A student's guide to International Financial Reporting Standards Kaplan Publishing; 3rd edition (1 Oct. 2012) 410 p.
26. Fridson M. S., Alvarez F. Financial Statement Analysis: A Practitioner's Guide. Wiley; 4th edition. (July 5, 2011) 400 p.
27. Ittelson T. Financial Statements: A Step-by-Step Guide to Understanding and Creating Financial Reports New Page Books,US; 3rd Revised edition (25 April 2020) 320 p.
28. Kaplan. Financial Reporting - Study text. Kaplan publishing (1 may 2021) 711 p.
29. Robinson T. R. International Financial Statement Analysis (CFA Institute Investment Series) Wiley; 4th edition (9 Mar. 2020). 1008 p.
30. Spilnyk I., Brukhanskyi R. and Yaroshchuk O. (2020) “Accounting and Financial Reporting System in the Digital Economy”, *Proceedings of 10th International Conference IEEE Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2020*, pp. 581-584.) DOI: [10.1109/ACIT49673.2020.9208976](https://doi.org/10.1109/ACIT49673.2020.9208976)
31. Walsh C. Key Management Ratios. (Financial Times Series). Financial Times Press; 4th edition (October 9, 2008) 408 p.
32. Warner S., Hussain S. The Finance Book: Understand the numbers even if you're not a finance professional. FT Publishing International; 2nd edition (14 April 2022) 360 p.